ԾԱՂԻԿ

ԿԱՎՈՂՆԵՐՈՒ ԵՒ ԾԱՂՐՈՂՆԵՐՈՒ ՕՐԿԱՆ
ԵՒ
ԱԶԳ. ԵՐԳԻԾԱԲԱՆԱԿԱՆ-ՍԱՏԻՐԱԿԱՆ
ԾԱՂՐԱԹԵՐԹ

Որ ամէն բան կը մերկացնէ, չլսածը կը պատմէ, չեղածը կը նկարագրէ,
միշտ կ'երեւակայէ, կը ձաղկէ եւ . . . շարունակելի:
Այս ամէնը կը հաւատամ, կը դասաւորեմ, կը խմբագրեմ
ԴՐԻԳՈՐ ԹՈՐՈՍԵԱՆ (Բ. ԼՌՈՒՔԻՒՆԵԱՆ)

«ԿԱՎՈՂ» — «ԾԱՂԻԿ» ԵՂԲԱՅՐԱԿՑՈՒԹԻՒՆ
— ՆՈՐ ԿԱՆՈՆԱԴԻՐ —

Ամէ՛ն մարդ դիտել կուտայ մեզ թէ՝ Կավռոշ եւ Ծաղիկ միասին շատ սուղի կը նստին:

— Մենք Կավռոշէն ալ Ծաղիկէն ալ չենք կրնար զատուիլ, կ'ըսեն, բայց գիշերնիդ ի՞նչ մը ածանցուցէք, որպէս զի երկուքին մէկանց բաժանորդ գրուինք

Մեր բարձրագոյն աստանը այս փափուկ խնդիրը նկատողութեան առնելու համար բացառիկ նիստ մը գումարեց եւ որոշեց հետեւեալ վերջնական սակագինը:

★ Կավռոշ եւ Ծաղիկ միասին, տարեկան, Պոլսոյ համար 80, վեցամսեայ՝ 45 դրուշ: Կավռոշ կամ Ծաղիկ՝ առանձին՝ տարեկան 45 դրուշ:

Կավռոշ եւ Ծաղիկ միասին, տարեկան, *Գաւառի համար* 100, վեցամսեայ՝ 60 դրուշ: Կավռոշ կամ Ծաղիկ՝ առանձին՝ տարեկան 60, վեցամսեայ՝ 35 դրուշ:

Կավռոշ եւ Ծաղիկ միասին, *Արտասահմանի համար* տարեկան 25 ֆր., վեցամսեայ՝ 13 ֆր.: Կավռոշ կամ Ծաղիկ՝ առանձին՝ տարեկան 15, վեցամսեայ 8 ֆրանկ:

★ Զրի թերթ կուտանք կոր եւ զուտեստաթե՛ր մանաւանդ:

Բայց ամէն մարդ գիտէ արդէն թէ մենք փարայի համար չենք ուզիր, — ո՞հ, քա՛ւ լիցի, — այլ Հա՛յ ազգին համար: ԿՆԻԿ

Թիւ 32 — 10 ՓԱՐԱ

Հասցէ՝ Ղալաթիա, Գուրչունլու խան թիւ 7 — 6 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 1908 ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ — زاغیك غزته‌سی — درعلیه‌ده غلطه‌ده قورشونلی خانده نومرو ۷

ՄԵՐ ՊԱՐԼԱՄԷՆՏԸ
ԱԶԳԱՅԻՆ... ՓՐԿԻՉՆԵՐ
ԵՐԵՍՓՈԽԱՆԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎԸ՝ ՄԵՐ ԱԿՆՈՑՈՎ
ՀԱՅԵՐԸ ԱԼ ՀԱՆԳԻՍՏ ԹՈՂ ՔՆԱՆԱՆ, ԵՐԵՍՓՈԽԱՆՆԵՐԸ ՊԻՏԻ ՀՍԿԵՆ

Ազատութեան ծառը տնկեցին Յուլիս 11ին և այսօր Հոկտ. 3, ահա՛ւասիկ... պտուղն է որ կը քաղենք. թէև բնութեան մէջ երբեք տեսնուած բան չէ որ երկու ամսուան մէջ տնկուած ծառ մը, երկու ամիս և հինգ օր վերջը, անմիջապէս պտղաբերի:

Մեր մէջ սակայն ամէն բան շուտ կը հասունցնայ և կ'արդիւնաւորի: Եւ յետոյ ամէն տրուած պտուղ չուտուիր ու ուտուելու կարգ չը դասուիր: Կան որ նեխած կ'ըլլան, կան որ որդնոտած և կան անանկներ ալ որ անհամ կ'ըլլան և կամ կծու:

Մեր Ազգ. երեսփոխանական Ժողովը ահաւասիկ մէկն է աղատութեան ծառին պտուղներէն: Խնդիր չէ և յետոյ վիճաբանութեան առարկայ ալ ընելու պէտք չեմ տեսներ թէ՝ ուրբաթ օրուան մեզի հրամցուած պտուղները ո՛րքան համով էին. պտուղ ալ կայ պտուղ ալ և վախնամ որ դդում կամ չողգամ կամ կաղամբ չքաղենք մեր ծառերէն:

Թնդանօթ նետեցէք...

Ուրբաթ օր մեր երեսփոխանները դումարուեցան:

Մեր երեսփոխանները գումարուեցան ուրբաթ օր:

Գումարեցան ուրբաթ օր մեր երեսփոխանները:

Մեր երեսփոխանները...

Այո՛, միա՛յն գումարուեցան. ես հոն էի իբրև Գուրչունլու խանի երեսփոխան, բայց ինչպէս ես նոյնպէս մեր միւս յարգելի երեսփոխանները կամ աւելի ճիշտ թաղեցիներու և գաւառացիներու երեսները փոխ առնողները, ժամը 7ին ներս մտան Մայր Եկեղեցիէն և 11ին դուրս եկան... Կաթողիկոսական պատգամաւոր մը ընտրելով:

Եւ ըսել թէ մեր Ազգը յառաջ չերթա՞ր:

Քրէական յանցանք մըն է այսպէս խորհիլը:

Կրիայի արագութեամբ կը սուրանք:

Ատեանը բացուեցաւ. բայց ոչինչ զի Ժողովին մէջէն անպակաս ըլլայ Հոգին Սուրբ, Տեղապահ Սրբազանը պէտք տեսաւ «Հայր մեր»ի մը:

Ալ չեմ գիտեր թէ անկէ անդին Քրիստոս երեսփոխաններու մէջ նըստա՞ւ թէ ո՛չ: Որովհետև մեր մէջ երեսփոխան եղողը Քրիստոսն ալ բանի տեղ չդներ. եթէ քիչ մըն ալ բերանը բանալ տաս կը յայտարարէ թէ՝ ամէն բան իր իրաւասութեան տակն է, նոյն իսկ... Ամենասուրբ Երրորդութիւնը:

Զափազա՞նց է պիտի ըսէք. հոգ չէ: Թո՛ղ գործ տեսնան և ինքզինքնին... երկրային աստուածներու տեղ դնեն:

Ատեանը բանալէ վերջ, բաւական դժուարին աշխատութիւն մը, տեղապահը նստաւ և սպասեց: Յետոյ Ռեթէոս էֆ. Թադէոսեանի ձեռքը զանգակ մը տուին և շարժէ ըսին: Ռեթէոս էֆ. կէտ առ կէտ գործադրեց այս հրամանը և սկսաւ զանգակը շարժել... որուն ամէն մէկ շարժումին՝ քովս նստող երեսփոխան մը կը կարծէր թէ իրենց թաղին փերեզակն է որ կ'անցնի:

—Կը սխալիս բարեկամ, ըսի, խելքդ գլուխդ բեր, պատկառելի ժողովին ատենապետին ձեռքը գըտնուող զանգակ մը երբե՛ք բաղդատութեան չկրնար դրուիլ... փողոցային և հասարակ զանգակի մը հետ: Մէկը յաճախորդ կը հրաւիրէ, իսկ ա՛ս... ի կարգ:

Բովինս բերանը խփեց և նստաւ. սահմռկած էր:

Ժողովը յետոյ դզուռուռուքի սկըսաւ:

ՎՌԱՄՇԱՊՈՒՀ ԷՖ. ՄԱՆՈՒԿԵԱՆ.—Խօսք կ'ուզեմ, ըսաւ:

ՀՈՐՈՅ (արթննալով). — Ե՛ս ալ խօսք կ'ուզեմ:

ԴՆԵԵՐ ՄՈՒՐԱՏ. — Ինծի՛ ալ խօսք տուէք:

ՏԱՂԱՒԱՐԵԱՆ. —Ինծի՛ ալ պէ՛. խօսքն ալ փարայով չէ ա՛. քանի՛ փարա է նէ կուտամ...

Եւ կոչա խօսք ուզեցին Ատենապետէն, որ նկատելով թէ իրմէ փարա չէին ուզեր, այլ խօսք՝... ուզածնուն չափ տուաւ: Ու բերանները բացուեցան... ա՛լ կրնաս նէ դոցէ: Հորոյ իր օրինեալ բերանը բացաւ և կէս ժամ վերջը դոցեց... յօրանջելով: Ի՛նչ ըսաւ. ըսաւ վերջապէս բաներ մը. լաֆ. խօսք. կրնայ ըլլալ որ ըսածները պոչ լաֆ եղած ըլլային, բայց մարդը կը կարծէր որ պոչ լաֆերն ալ իրենց օգտակարութիւնը ունին: Հորոյ առաջարկեց նաև որ Կաթողիկոսական պատգամաւորը փարալը մարդ ըլլայ: Մինչեւ այդ ժամուն Հորոն կը պաշտէի... այդ օրէն և այդ ժամէն սկսեալ, պաշտածս այրել սկսայ:

Երեսփոխաններէն շատեր կը քննային արդէն. մէկը քիթը կը խառնէր. երկու երեսփոխան... նշանտուքի մը ետ ըլլալու պարագաներուն վրայ կը խօսէին. 35 հոգի բերանին բաց մտիկ կ'ընէին և կ'աշխատէին որ ըսածներէն բան մը հասկընան. թէև շատ աղէկ գիտեմ որ այսօր բան մը չհասկնալէ զատ, վաղն ալ, գուցէ յաւիտեանս յաւիտենից բան մը հասկնալիք չունին:

Ու անհամնում կը ճառէին. միշտ խօսք կ'ուզէին. խօսք ուզողը երբ խօսքը ստանար, ոտքի կ'ելլէր. կը հաղար. առջևի նստողին աթոռը կը բռնէր. վայրկեան մը ձեռքի եղունգներուն կը նայէր, հեղ մը գլուխը կը չոչափէր... նայելու համար թէ իր տեղն է արդեօք, նորէն կը հաղար և կ'սկսէր: Շատեր կ'ըսկսէին բայց չէին կրնար վերջացնել. ուստի ես պիտի առաջարկեմ որ ժողովը չբացուած քանի մը քիլօ, ո և է գրաձուլիչէ մը վերջակէտ դրուի ժողովին մէջտեղը, որպէս զի նեղը մնացող երեսփոխանը անմիջապէս վերջակէտը դնէ: Ոմանք ալ ներս կը մտնէին իրենց նիւթին մէկ կողմէն և առանց դուրս ելլալու կը նստէին:

Այսպէս անցաւ ժողովը, Ազգային Պատկառելի Երեսփոխաններու Առաջին Ժողովը, վերջացաւ ժամը 9½ին... Ուրիշ խնդիր որ 9½ին վերջացաւ առժամապէս և տասը վայրկեանի չափ երեսփոխանները ծխեցին, ծարաւնին անցուցին, բնական պէտքերնին հոգացին և ինքզինքնին բանի վրայ ցոյց տալու համար:

—«Էֆէնտիմ. ա՛դ սխալ է. ասանկ ըլլայ նէ ասանկ չըլլար. ես չըսի՞. դո՛ւն չըսիր. մե՛նք չըսի՞նք. անոնք չըսի՞ն, այո՛ էֆէնտիմ. միշտ անանկ եղած է...»:

Տասը վայրկեանը անցաւ.

Բարերդցի Ատենապետը... զանգակը հնչեցուց ճիշդ... Բարերդցիի մը... պէս. Երեսփոխաններ իրենց աթոռները գրաւեցին. այս անգամ քաղաքիս խաղացած էին բոլոր երեսփոխանները և շանժե դրաս... մը ըրած էին: Կարինի երեսփոխանը նըստաւ Գաղատիոյ երեսփոխանին տեղը, Ֆէրիգիւղինը նստաւ՝ Բեսթաշիայի տեղը և Զօնկուլտաքի երեսփոխանը տեղ չգտնելով... ոտքի վրայ մնաց:

Ժամը 9½էն մինչև 11 դարձեալ չարունակեցին.

Խօսք կուզեմ.
Խօսք կուզես.
Խօսք կուզէ.
Խօսք կուզենք.
Խօսք կուզէք.
Խօսք կուզեն։

Ամբողջ կուզեմձի. բաց ի մէկ քանիներէն որոց թաղեցիները և կամ վիճակայինները կ'երեւի երբէք բանի մը պէտք չունէին և բան մը չէին ուզեր։

Հորոյ դարձեալ բարբառեցաւ։

Հմայեակ եպս. բանախօսութիւն մը բրաւ... բանաստեղծական ոճով, որուն մէջ 13 ա՛հ, 8 ա՛խ և 6 աւա՛ղ կար։ Ուրիշ բաներ ալ կային, բայց բանախօսութեան ցայտուն կէտերը ասոնք էին։

Հմայեակ քահանայ ոտքի ելաւ և մայր դիւան. նստաւ դարձեալ մայր դիւան. ելաւ մայր դիւան. դարձեալ նստաւ ու դարձեալ ելաւ. միշտ մայր դիւան։

Ժողովականներէն զատ, իբրև ամաթէօր, մեկուսի ճառ մը խօսեցաւ Արշակ Ալպոյաճեան, որ կրակ կըտրած էր թէև... բայց հասած անմիջական օգնութեանց չնորհիւ կարելի եղաւ այդ կրակը մարել...։ Մաղթենք որ այս տեսակ հրդեհներ չուտ մարին, քանի որ չենք յուսար որ Մայր եկեղեցին ապահովագրուած ըլլայ։

Տաղաւարեան անանկ խօսքեր մը ըրաւ; որով կարծես ըսել կ'ուզէր թէ՝ ի՛նչ կ'ըլլայ, Օրմանեանը ընտրենք Կաթողիկոս։ Զարգարեան կրակ կտրեցաւ՝ կռահելով այս տեսակ թաքուն գաղափարներներ ունեցող մէկ քանի երես... փոխողներու միտքը։

Շատեր իրենց գոյնը դուրս տուին..., ոմանք լեզունին իրենց քաշեցին և շատեր ալ իրենց լեզուն ա՛նքան երկարեցին որ... քովերնին նստողները իրենց երեսներուն լըղուրուտիլը զգացին. իսկ մէկ քանիներ պատճառ եղան որ ժողովականները հովանոց բանան. հովանոց չունեցողները բաւական թրջուեցան ...երեսփոխանի մը թուքի անձրևէն։

Եւ ժողովը վերջացաւ ժամը 11ին։

Զորսուկէս ժամուան մէջ Ժողովը կաթողիկոսական պատգամաւոր մը ընտրած և Կիլիկիոյ կաթողիկոսին քառորդ պաշտօնական եղող մէկ հեռագիրը կարդացած էր։

Երեսփոխանները թէեւ ատեն ատեն աթոռ նետելու փափաքներ ունեցան, բայց... միայն փափաք. որովհետեւ նախապէս զեկուցուեցաւ որ, երեսփոխաններէ ոմանց գլուխը ապահովագրուած չէր...։ Կը յուսանք և կը սպասենք որ յաջորդ նիստին... ապահովագրուած գան այդ գլուխները։

Խմբագիրներու
Հարդ ԱԹՈՌ

ՎԵՐՋԻՆ ԺԱՄ.—Եր. Տէր Անդրէասեան որ իբրև Պարտիզակի հարազատ զաւակ... իր ծննդավայրը պիտի պաշտպանէր, յաջորդ նիստէն սկսեալ Զարսանճաղ-Զմշդածաղցիներունը պիտի պաշտպանէ։ Տրապիզոնցիներէն շատ աւելի՛ խելացի են եղեր Զարսանճաղցիները։ Ասկէ վերջ Հորոյ գործ ունի։

ԱՄԵՆԱՎԵՐՋԻՆ ԺԱՄ. — Ցաջորդ նիստը պիտի դումարուի... յաջորդ անգամ։

ԱՄԵՆԱ-ԱՄԵՆԱՎԵՐՋԻՆ ԺԱՄ. — Կարգ մը երես...փոխողներ իրենց բուն երեսը երեսփոխանական սրահին մէջ մոռցած ըլլալով... կը խնդրուի գտնողներէն որ հաճին Խմբագրատունս յանձնել։ Վարձքերնին Աստուծմէ պիտի առնեն։

ԿԷՍ ԳԻՇԵՐ. — Մայր Եկեղեցիի Թաղ. Խորհուրդը որոշեց մայր տաճարին կանթեղները և ջահերը կամ վար առնել և կամ երեսփոխաններու աթոռները գետինը դամել...։

ՆՈՑՆ ԱԹՈՌԸ

ԹԷԼԷՖՕՆԻՆ
ԲԱՐԻՔՆԵՐԸ ԵՒ ՉԱՐԻՔՆԵՐԸ

Թերթերը գրեցին թէ Կ. Պոլսոյ մէջ թէլէֆոններ հաստատելու արտօնութիւնը պիտի տրուի ա՛յն Ընկերութեան, որ է՛ն նպաստաւոր պայմանները պիտի առաջարկէ։ Կը հասկնամ թէ կառավարութիւնը իրաւունք ունի է՛ն նպաստաւոր պայմանները ընդունելու, բայց ի՞նչ որ միևնոյն ատեն կը հասկնամ, ա՛յն է թէ թէլէֆոնը մեր կեանքը պիտի վրդովէ և էն սիրով ամոլներուն միջեւ գժտութիւն պիտի սերմանէ։

Այո՛, պարոններ։

Երբ թէլէֆոնը հաստատուի, ա՛լ լմնցան այն ույցուրմասիօն բացատրութիւնները, զորս էրիկները կը կըլեցնէին իրենց կնոջ։

—Սիրելի՛ ամուսին, ժամը քանի՞ն ելար գործէդ։

—Ժամը 12ին։

—Սխա՛լ, ես թէլէֆոնով հարցուցի վարպետիդ. ըսաւ որ կէսօրին տուն գալու համար ելեր ես գործէդ։ Մինչև հիմա ո՞ւր էիր նայինք։

Ա՛լ թէլէֆոնին երեսէն լմնցան ménage à troisները։ Ամուսին մը կասկածելուն պէս թէ իր կինը իր լաւագոյն բարեկամին հետ իր ճակատը զարդարելու կ'«չխատի ... անմիջապէս թէլէֆոնին մէջ իր լաւագոյն բարեկամին ձայնը պիտի կեղծէ։

—Ալլո՛, ալլո՛, դո՞ւն ես, սիրելի՛ս։

—Դո՞ւն ես, սիրելիս։

—Այո, ես եմ։

—Մտիկ ըրէ ուրեմն. էրիկս այս առտու դնաց և գիշերը պիտի վերադառնայ, քիչ մը ժամանակ ունինք սիրուըտելու, չո՛ւտ եկո՛ւր...

Եւ ամուսինը կը հասկնայ թէ ինչո՛ւ ժամանակէ մը ի վեր իր ճակատը բեռնաւորուած կը զգար։

Բայց ասոր փոխարէն ի՞նչպէս չյիշել թէլէֆոնին բարիքները։

Ի՞նչ պէտք ունիք թատրոն երթալու. տուներնիս կը նստինք, թէլէֆոնին մէկ ծայրը կը դնենք թատրոնին յուշարարին ծակին քովը, և առանց թատրոն գացած ըլլալու թատրոնին ներկայ գտնուած կ'ըլլանք։

Խմբագիրները ասկէ վերջ պէտք չունին ամէն օր մինչեւ Պատրիարքարան ճամբայ քալելու։

—Ալլո՛, ալլո՛, սրբազան... կ'ըսեն թէլէֆոնին մէջէն։

—Հրամմեցէք, տէր խմբագիր։

—Այսօր ո՞ւր պիտի երթաք։

Խմբագիրը լուրը կ'առնէ կը տպէ և... կոչիկները հինցուցած չըլլար։

Ենթադրենք թէ մէկու մը հայհոյելու փափաքը ունիք, բայց չէք համարձակիր երես առ երես հայհոյել, վախնալով որ չելլէ գլուխիդ իջեցնէ իր կոչիկը։

Այն ատեն ի՛նչ կ'ընէք։

—Ալլո՛, ալլո՛, կը պօռաք թէլէֆոնի պաշտօնեային։

—Հրամմեցէք, կը պատասխանէ ան ձեզի։

—598ը տո՛ւր ինծի։

Եւ այս կերպով կը սկսիք ձեր ուզած մարդուն ականջին խողովակին մէջ պօռալ.

—Է՛հ, աւանա՛կ, ապո՛ւշ, ցաւագա՛ր...

Այս կերպով սիրտերնիդ կը քերահնայ և մարդը չի կրնար ձեր գըլխուն բան մը իջեցնել։

Պիտի ըսէք որ դատ կը բանայ։

Չի կրնար, պիտի պատասխանեմ, քանի որ իրմէ զատ ոչ ոք կը լսէ ձեր ըրած հայհոյանքները։

Ծեծի կը վազէ վրանիդ։

Մ՛ պա՛հ, մինչեւ որ ձեր տունը վազէ ծեծի՝ արդէն բարկութիւնը իջած կ'ըլլայ։

ԱԼԼՕ՛, ԱԼԼՕ՛

ԿԱՌՍՕՆՆԵՐՈՒ ԳՈՐԾԱԴՈՒԼԸ

Խալըպճիներէն, Թրամվայճիներէն, սափրիչներէն վերջ՝ կառսոնները...

Եթէ ասոնք պակաս մնային խաթրս կը մնար։

Ասոնք ալ ապացուցանելու համար թէ կառսոններն ալ մարդ են, կրէվ ըրին, որովհետեւ այսօրուան օրս մարդ ըլլալու ապացոյցը տալու համար պէտք է անպատճառ գործադուլ ընել։

Առջի օր Արլանտիին վիճակը ultra comique էր.—Բոլոր կառսոնները իրենց վերջին հրաժեշտը տուած ըլլալով—. Առ Թոգաթլեան Մկրտիչ, Թոգաթլեանի բարեկամներն էին որ իրենց սիրայօժար մասնակցութիւնը նուիրեցին... կառսոններու փոխանորդելու համար։

Եւ ասիա ձրի չէր, քանի որ... բուրպուառներէն իրենց բաժինը առին անշուշտ։

Ամաթէօր դերասաններէ վերջը ամաթէօր-կառսոններ...

Ասկէ ետքը ամէն բանի ամաթէօրը պիտի ունենանք։

Ես չեմ կարծեր որ ամաթէօր կառսոնները դժգոհ մնացած ըլլան իրենց այս նոր արհեստէն, քանի որ բաղմութիւնը—ինատընա—շատ ըլլալով՝ բաւական առատ պահիշիշ հաւաքուեցաւ։

Լեւոն Ղազարոսեան, մեր այդ վիթխարի բարեկամը, որ թէ լուսանկարիչ է, թէ՛ գօմիսիոնէր, թէ՛ կազմի, թէ՛ էլէքթրիքճի և դեռ վերջապէս բոլոր ա՛յն բաները որոնցմէ դրամ կը շահուի պատուաւորապէս, chef des garçons էր եղած։ Կը լսենք թէ ա՛յնչափ գոհ էր մնացած իր նոր պաշտօնէն, որ իր միւս մասնագիտութիւններուն վրայ կառսոնութիւնն ալ պիտի աւելցնէ եղեր,

Ճարտարապետ Աւետիսեան բարեկամս՝ որ իր ճարտարապետական տաղտուկներէն դեռ հազիւ պրծած էր, կառսոնական պայմանագրական ըզմոքինկը հագած և անձեռոցը ուսին նետած դարեջուր և օղի կը տանէր կը բերէր։ Թոգաթլեան կառսոնութեան առաջին մրցանակ տուաւ Աւետիսեան բարեկամիս՝ իր բարձր ծառայութեանը համար։

Առջի օր Արլանտիի մէջ սիրայօժար կառսոնութիւն ընողները ամբողջ տարի մը ձրի խմելու և ուտելու իրաւունք ստացան։

Պիտի փափաքէիք հասկնալ անչուշտ թէ ինչո՞ւ կառսոնները գործադուլ ըրին։

Ահա՛ իրենց նուազագոյն պահանջները.—

1. Պ. Պ. կառսոնները կը պահանջեն որ երբե՛ք Թոգաթլեան իրաւունք չունենայ զիրենք վռնտելու։ Իրենք ի՛նչ ալ ընելու ըլլան, կառսոնները իրաւունք պիտի ունենան Թոգաթլեանը վռնտելու, բայց ո՛չ Թոգաթլեանը՝ զիրենք։

2.—Կառսոններու սէնտիքային չարձանագրուած կառսոն մը չպիտի կրնայ երբէ՛ք կառսոնութիւն ընել, որպէս զի սէնտիքային անդամները ուզածնուն պէս կարենան չահագործել բաթրոնները։

3. Կառսոնները իրաւունք պիտի ունենան իրենց ուզածին պէս խաղըիալամիշ ընելու իրենց յաճախորդները։ Երբ յաճախորդները չը կրլեն իրենց ներկայացուցած խազրիները, իրենց բաթրոնը պարտաւոր պիտի ըլլայ տուժել։

4.—Կառսոնները իրաւունք կը պահանջեն սուրճը բերած ատեններն մէջը փռնգտալու և կերակուրի պընակներու մէջ իրենց պեխերուն թելերը ձգելու։

5.—Կառսոնները իրաւունք կը պահանջեն առտուընէ մինչև իրիկուն ոտքի վրայ չկենալու. յաճախորդին զիմացը պիտի կրնան նստիլ և երբեմն ճնկել ալ. այս դէպքերում բաթրոնը չպիտի կարենայ բան մը զրուցել։

6.—Կառսոնները կը պահանջեն որ յաճախորդին առաջին կոչերուն անմիջապէս պատասխանելու պարտաւոր չըլլան.—յաճախորդը կրնայ ուզածին չափ կառսոնը կանչել, կառսոնը միշտ իր ուզած ժամանակը պիտի երթայ՝ յաճախորդին փափաքը հասկնալու։

7.—Յաճախորդները իրաւունք չպիտի ունենան բողոքելու, երբ իրենց ապսպրած բանը ուշանայ կամ ընաւ չգայ. վերջին պարագային՝ առանց ապսպրուածները խմելու և առանց բաթրոնին գանգատելու, չը խմածնուն գինը վճարելով պիտի ելլեն երթան։

8.—Այն յաճախորդը որ կառսոնի մը դէմ պիտի գանգատի, բաթրոնէն ոտքի հարուածներով պիտի վռնտուի և մէյ մըն ալ ներս չպիտի առնուի։

9. — Կառաջնները պիտի կրնան իրենց գործին գլուխը թերթ կարդալ, վիճաբանիլ և նոյն իսկ թերթերու աչխատակցիլ, եթէ յոդուածագիրի տաղանդով օժտուած են։

10. — Կառաջնեներու տրուած պախչիները 20 փարա չպիտի ըլլան, այլ 50 % բուռպուռաղ պիտի պահանջեն։ Այն յաճախորդը որ 20 ղրչ. ի բան կ'ուտէ, կը խմէ և 10 ղրչ. ալ բուռպուռաղ չի տար կառաջնին, պիտի վտարուի վերջնական կերպով։

11. — Կառաջնները կը բողոքեն կառաջններու բարբարիս կամ բալթօ բռնելու նուաստացուցիչ սովորոյթին դէմ, և բալթօ կամ բարբարիս բռնելու դէմ պայքար կը կազմակերպեն։ Թող յաճախորդները իրենք իրենց հագնին իրենց բալթօն։

12. — Վերջապէս կառաջնները իրաւունք կը պահանջեն յաճախորդուհիներուն հետ դարպասելու։ Իսկ երբ իրենց մէթրէն է որ կուգայ իրենց խնամքը, անոր իմաստին կամ կերպարին փարան չպիտի պահանջէ բաթրօնը, նոյն իսկ եթէ օթէլ մը կայ վրան, երկու հոգինոց անկողին մըն ալ պիտի յատկացնէ։

✶

Մկրտիչ Թոդաթլեան մերժեց ստորագրել իր կառաջններուն այս... նուազագոյն պահանջները։

Թոդաթլեան որոշած է կին կառաջներ գործածել. — այս կերպով թէ՛ գործադուլի վախէ մասամբ կ'ազատի և թէ՛... յաճախորդները դոհ կը մնան։

ԸՆԵՍԸ Թ·ՕԹ·Օ

ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊՔԵՐ

ՅԱԿՈԲ ՏԷՐ-ՅԱԿՈԲԵԱՆԻՆ
(Մերինը)

Երէկ երեսփոխան մը քիչ մնաց Դումդաբուի մէջ կառքի մը տակ մնար։ Բարեբախտաբար ուրիշներ կառապանին դիտել տուին որ... մինչև այժմ այդ մարդը խօսքի տակ չէ մնացեր և հետեւարար պատճառ մը չկայ որ... կառքի տակ մնայ։

⁂ Կոչկաներկ Ալի և քրջահաւաք Մէհմէտ, դիցուհիի մը համար կռիւ մղեցին։ Ալի իր դաշոյնը սիրաը մխեց Մէհմէտի, բայց որովհետեւ Ալի չէր գիտեր թէ սիրաը աջ թէ ձախ կողմը կը գտնուի, չկրցաւ սրտին զարնել։ Եւ Մէհմէտ չմեռաւ։ Ալի որոշեց տակէ վերջ նախ սրտին ո՛ր կողմը գտնուիլը սորվիլ և յետոյ զարնել։

⁂ Առջի գիշեր Մահմուտէի շոգենաւները կէս ճամբան գործադուլ ըրին. մեքենավարները և նաւապետները շոգենաւին քով գացին և նախ աղաչեցին, համոզել ջանացին և յետոյ սպառնացին, բայց Պ. Պ. շոգենաւները պնդեցին որ իրենք այլ եւս չեն աշխատիր և թէ հանգստեան կոչուելու պէտք ունին։

⁂ Զիւաոր մը անցեալ օր կոխտեց յոյն պատանի մը որ Թրքուհիի մը հետ սիրահարութիւն ըրածի երեւոյթը ունէր։

⁂ Դումդաբուի մէջ արիւնալի կռիւ մը պատահեցաւ։ Արիւնը գետակի պէս կը հոսէր։ Բազմութիւնը սարսափահար օգնութիւն կ'աղաղակէր. վերջէն ուշադրութիւն ըրին և տեսան որ արիւն չէր վազածը, այլ ... տակառի մը ծորակը բաց մնացած ըլլալով գինի էր... հոսածը։

⁂ Խասգիւղցի մը երբ կը փորձէր Ոսկեղջիւրի շոգենաւերէն մէկը նստիլ, յանկարծ զգաց որ նաւամատոյցը տակէն կը փախչի կոր։ Ոստիկանութեան լուր տրուեցաւ որպէս զի հետապնդէ նաւամատոյցը և արդարութեան յանձնէ։

⁂ Ոստիկանութիւնը կը ծանուցանէ թէ վերջապէս յաջողեր է բռնել Խասգիւղի փախող նաւամատոյցը, որ այժմ բանտարկուած է Կեղրբանտին մէջ։ Կ'ըսէ թէ Ցիղան պիտի աքսորուի։

⁂ Մայրաքաղաքիս մէջ կան կարգ մը բարի մարդիկ, որոնք գիշեր առեն դուրս կ'ելլեն միայն և ասոր անոր գրպանները իրենցինին հետ կը... չփոթեն։ Առջի օր այս կարգի բարի մարդոցմէ մէկը ուզեց Հրեայի մը գրպանը խառնել. Հրեան ընդդիմացաւ. բարի մարդը բարկացաւ և քիթը կտրեց Հրեային։ Ոստիկանութիւնը Հրեային բողոքին վրայ ձերբակալեց բարի մարդը և քիթը անկէ առնելով վերադարձուց տէրոջը։ Այս արդար դատաստանին ըսելիք ունի՞ք. եթէ գողցուածը դրամ ըլլար՝ Հրեան չէր կրնար դրամը վերստին ձեռք բերել։ Թող աղօթք ընէ որ քիթն էր գողցուածը։

⁂ Անցեալ գիշեր Մաքրիգիւղցի Հայ մը՝ Վարիէթէի մէջ խենթեցաւ ... անգլուհիներու սրունքները տեսնելով։ Կը խնդրուի չտեսներէն որ Վարիէթէ երթալու տեղ ... ժողովարան երթան։

⁂ Երէկ առտու անփորձ մարդ մը չ'ուրենալով պարտքի մէջ լողալ ... խեղդուեցաւ։ Բաղաքապետութիւնը որոշեց աղատարար գօտիներ հաստատել, համրակ լողացողներու համար։

ԺՈՒՌՆԱԼԻՍՏ

ԱՊՏԱԿՆԵՐ

Ձա՛րի, բայց մտիկ ըրէ՛։

Բrosou, Պէյիքթաշի դէպքին վրայ խօսելով, մենք Հայերուն չենք նմանիր կ'ըսէ. մենք, մարդը ... կ'ուտենք։ Անուշ ըլլայ. աչք չունինք, մեր փորը կուշտ է։

★

Իզտամ ալ կ'ըսէ թէ Պէյիքթաշի այդ վայրենութիւնը ընողները «Պիր սիւրիւ հայվանլար» էին։ Լաբալիս. եան ճշմարտութիւն, մենք արդէն գիտէինք։ Նո՞ր բարի լոյս։

★

Բ. Դուռը որոշեց բողոքել Պուլկարիոյ անկախութեան դէմ։ Բանի մը շաբաթէ ի վեր այնքան բողոքեց որ դիւանագիտութեան մէջ կատարեալ բողոքական մը եղաւ։

✶

Պուլկարիոյ կողմէ հոս քաղաքականճի մը պիտի ղրկուի որպէս զի բացատրէ Պուլկարիոյ ուղղութիւնը։ Ինչ զահմէթ, արդեօք կը կարծէ թէ իր ուղղութիւնը չենք գիտեր։ Մենք Թուրքիացիներս ամէն բան գիտենք, նոյն իսկ մեր չգիտցածներն ալ գիտենք...։

★

Մայրաքաղաքիս մէջ հինգշաբթիէն վերջ Թուրք խուժանը, «պիր սիւրիւ հայվանլար» ըստ Իզտամի, Քրիստոնեայ չբզքտեցին... Թրքուհի մը սիրած ըլլալուն համար. կը կարծուի թէ ոստիկանութեան նախարարութեան պատուանշան մը պիտի տրուի վաղը։

★

Պատրիարքարանը գիշեր ցերեկ Հայաստանի սովելոց նպաստ հասցընելու միջոցներուն վրայ կը մտածէ։ Սովեալներուն օգնելու համար ճամբայ մըն ալ ես կ'առաջարկեմ, այն է՝ սովեալ գաւառներէն հեռացնել այն մարդիկը որ չատ կ'ուտեն։ Հետեւապէս կ'առաջարկեմ որ բոլոր առաջնորդները, տեղապահները և վանահայրերը Պոլիս կանչուին, որոնք ամբողջ վանքեր մէկ անգամէն կը կլլեն։

★

Աշխարհիս մէջ ժամանակն է որ ամէն բան կ'ընէ. ասոր համար ժամանակը այսօրերս կ'սկսի հրատարակուիլ Բասիմի կողմէ որպէս զի... բան մը չընէ։ Ասկէ վերջ ո՛վ որ ժամանակ չունի, թող ժամանակ մը առնէ և պոլ ժամանակ կ'ունենայ։

★

Թաղ. Խորհրդարանի մը բակին մէջ եմ անցեալ կիրակի առտու։ Մեծ բազմութիւն մը երկսեռ։ Մարդ մը որ Հայ էր, կը ձերբակալուի գողութիւն ըրած ըլլալուն համար։ Քանի մը ազգայիններ կը հարցաքննեն.

— Ո՞սկից առիր աս երկու ոսկին։

— Թապահէն առի։

— Ինչո՞ւ առիր։

— Ի՞նչ կ'ըլլայ եղեր առնելով։

— Գողութիւն եղած կ'ըլլայ։

— Ե՛ս գող չեմ։

— Ինչո՞ւ առիր և գրպանդ դրիր։

— Նախորդ Թաղ. Խորհրդոյ անդամներէն եմ ես։

— Սո՛ւտ կը խօսիս. դուն թաղական եղած չես. ենթադրենք որ եղած ըլլաս. ի՞նչ ըսել կ'ուզես։

— Սա ըսել կ'ուզեմ որ, Թաղական Խորհրդոյ անդամ մը կարող է այդպիսի բան մը ընել՝ առանց գող ըլլալու։

Հարցաքննող ազգայինները պատասխանը գոհացուցիչ գտնելով, մարդուն ճամբայ տուին։

★

Լոնտոնէ լուր կը հասնի եղեր թէ Ռուսիոյ և Անգլիոյ միջև համաձայնութիւն գոյացած է Տարտանէլի նեղուցին մասին, հիմ ունենալով միջին լուծում մը։

Ծաղիկ. — Մենք այս միջին լուծումը չհասկցանք։ Արդեօք ի՞նչ ըսել կ'ուզեն։

★

Արեւելեան տագնապը լուծելու համար օտար տէրութիւնները երկար բարակ ծախք պիտի ընեն, դեսպանախորհուրդ պիտի գումարեն։ Ես կ'առաջարկեմ որ փոխանակ այդքան ծախքերու քանի մը չիչ վիշապապուռ կամ եանիսա ղրկուի իրրեւ լուծողական և անգամ մը որ արեւելեան տագնապին փորը... կլլէ, խնդիրը կը լուծուի ինքնին։

✶

Ղալաթիոյ հրապարակին վրայ գտնուող հանդերձի վաճառատունները սկսած են դարձեալ գործ ընել։ Թեթեւսօլիկ երիտասարդներուն աչքը լոյս, դարձեալ կրնան սիրաբանել նոյն վաճառատուններու վանտիզներուն հետ։

★

Ցէրիգիւղի մէջ հաստատուած գարեջուրի աւստրիական գործարանը, Պոմոնթի, իր Հայ պաշտօնեաները ամէնքն ալ ճամբեր է։ Հետեւաբար մենք ալ կը յանձնարարենք մեր բոլոր Հայ ազգին, որ յանուն ազգասիրութեան անգամ մըն ալ ոտք չկոխեն ոչ միայն Ցէրիգիւղի բարձունքին վրայ հաստատուած գարեջրատունը, այլ և կարելի եղածին չափ բերան դնելու չէ անոր գարեջուրը։ Անկցի՛ Պոմոնթիի գարեջրատունը և իր գարեջուրը։

★

Թոգաթլեանի մէջ ճաշ ընողներէ կը խնդրուի՝ հոլանոցնին միշտ գլուխնուն վրայ բաց բռնեն, որպէս զի կերակուրնին և վրանին գլուխնին չթրջի։

✶

Մայրաքաղաքիս թաղերէն մէկուն քահանան (Այս անուն) եկեղեցիին մէջ գանձանակէն մէճիտիէ մը սխալմամբ գրպանը նետած պահուն ընկերը տեսաւ։ Կէս ժամ վիճաբանութենէ ետքը Մէճիտիէն հաւասարապէս բաժնեցին... իրենց մէջ։

✶

Բերա Բալասի բոլոր պաշտօնեաները և սպասաւորները գործադուլ ըրին, և մինչև որ Բերա Բալասի բոլոր շանը իրենց չորուի, գործադուլը չպիտի վերջացնեն։

✶

Երկու Հայ աղջիկներ, Էլպիս-Բրլանթի, Բէօթահիայի մէջ կ'առեւանգուին Էմիրնէի բանակին 84րդ գունդին սպաներէն Իպրահիմ Օսմանի կողմէ։ Պէյիքթաշի մէջ յոյն պատանին վայրենաբար մեռցնողները ո՛ւր են արդեօք. նոյն բանը կ'ուզեն որ նոյն տեղի քրիստոնեաները ընեն. ե՛ւ վերադարձնելու է այդ աղջիկները, եթէ ոչ...։

★

Պէյիքթաշի քրիստոնեաները մեծ յանձնարարութիւններ ըրին ատաղձագործներուն՝... փայտէ գլուխներ չինել տալով. եթէ սօֆթային մէկը յանկարծ անոնց գլուխը կտրէ՝ բնաւ հոգ չպիտի ընեն. անմիջապէս փայտէ գլուխը պիտի անցնեն։ Որովհետեւ աւելի լաւ է փայտէ գլուխով պտըտիլ... քան առանց գլուխի։

✶

Սա գաղթականները այլ եւս երթալով չափը կ'անցընեն. ո՛ւր ենք բարեկամներ. ամէն բան չափ մը, կանոն մը ունի. եկեղեցիին մէջ ալ կռիւ և միայն կռի՞ւ. դեռ ինչե՞ր... ըրեր են։ Ամո՛թ է, ամո՛թ։

ՎԱՂԸ «ԿԱՎՈՇ»

ԱՐՏՕՆԱՏԷՐ Ա. ՍԱՂԱԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ՍԱՂԱԵԱՆ

HYGIÈNE BEAUTÉ
CRÈME SIMON

ՎԱՅԵԼԶԱՍԷՐ ԿԻՆԵՐԸ
ՈՐՈՆՔ Կ'ՈՒԶԵՆ ՊԱՀՊԱՆԵԼ

ԻՐԵՆՑ ԳԵՂԵՑԿՈՒԹԻՒՆԸ
ՊԷՏՔ Է ԱՄԷՆ ՕՐ ԳՈՐԾԱԾԵՆ
ՁԵՄԱՐԻՏ
ՔՐԷՄ ՍԻՄՈՆԸ
ԿԼԻՍԷՐԻՆՈՎ ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԱԾ
ՀՆԱՐՈՒԱԾ 1860

ԱՄԵՆԱՀԻՆ
ԳԵՂԵՑԿԱՑՆՈՂ ՔՐԷՄԸ
ԿԸ ԳՏՆՈՒԻ —
— ԴԵՂԱՐԱՆՆԵՐՈՒ — ՀՈՏԵՂԻՆԱՑ ԽԱՆՈՒԹՆԵՐՈՒ —
— ՊԱՁԱՐՆԵՐՈՒ ՄԷՋ —
ԳՆԵԼՈՒ ԱՏԵՆ Լաւ Ուշադրութիւն Ընել —
— ՎԱՃԱՌԱՆԻՇԻՆ եւ Մերժել —
ԿԵՂԾ ԱՐՏԱԴՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ —

ԲՐՆԶԱՓՈՇԻ
ՍԻՄՈՆ
ՍՈՒԱՆՑ ՊԻՍՄՈՒԹԻ

ՕՃԱՌ
ՔՐԷՄ ՍԻՄՈՆ
ԲԱՑԱՐԶԱԿԱՊԷՍ ՄԱՔՈՒՐ

Ժ. ՍԻՄՈՆ - ԲԱՐԻԶ

ԴԵՂԱԳՈՐԾՆԵՐՈՒՆ ՀԱՄԱՐ ԱՄԵՆԱԿԱՐԵՒՈՐ
ՇԻՇԵՐ
(Verres pharmaceutique)

Դեղարաններու և դեղօրէից վաճառականներուն համար մասնաւոր չինուած շիշերը մինչև հիմա Հրեայ վաճառական մը մօնոբոլ ըրած էր։ Այժմ ուրախ ենք յայտարարելու որ տիար Մկրտիչ Պողոսօֆ (Աչըր էֆէնտի խան, թիւ 27 գրասենեակը) ձեռնարկած է այս գործին և ունի ճոխ ու այլազան մթերք մը այդ կարգի ամէն կերպ շիշերու և կարող է մրցիլ ամէն կերպով։ Վստահ և ապահով ենք որ թէ՛ Պոլսոյ և թէ՛ գաւառի մեր բոլոր Հայ դեղագործները և տոկիխքները պիտի փութան իրենց գնումը ընել այս Հայ և այս ճիւղին մէջ մէկ հատիկ առևտրական տունէն, քաջալերելու համար Հայ ձեռնարկուն որ միևնոյն ատեն ժամանակաւոր ընտրած է իրեն։

ՄԱՍՆԱԳԷՏ ԱՏԱՄՆԱԲՈՑԺ
ՏՈՒԲԹՈՒՐ Մ. ԱՅԱՆԵԱՆ

Վկայեալ Բարիզի համալսարանէն, և անձնական ատամնաբոյժ երջանկայիշատակ Մուզաֆէրէտտին Շահին։

Բերա Մեծ Փողոց, ռուսական դեսպանատան դիմաց Սիթէ տը Սիրի, ուր կը դարմանէ ամէն տեսակ ակռայի, լինտի և բերնի հիւանդութիւններ վերջնական ընդունուած մէթոտներով, կեղծ ակռաներ սան քրոչէ է սան բլաք տասը տարի ապահովութեամբ։

Սոյն դարմանները կը կատարուին Դաղղիական և Ամերիկեան ամենավերջին հնարուած գործիքներով, որով ենթական՝ ամէն տեսակ գործողութիւնները պիտի ընդունի, առանց ցաւի և առանց քնացուելու։ Դարմանատունը Բարիզեան մասնագիտական վերջին սիստէմով, իր տեսակին մէջ եզական է։ Այցելեցէ՛ք և դատեցէ՛ք։

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ԱՄԵՆԱԸՆՏԻՐ ԼԱՍԹԻԿ

Ձմեռը մօտեցաւ, անձրեւները սկսան, հետեւաբար լասթիկները և լա՛ւ լասթիկները կարեւոր մէկ առարկան սկսան ըլլալ դարձեալ մեզի... մահկանացուներուս համար։

Լաւ լասթիկ ունենալը կը նշանակէ թէ լաւ խելք ունիք և չնորհքով մարդիկ էք։ Արդ դիմեցէք, գացէք առէք Ֆրանսական այն լասթիկները որոնք չատ քիչ մնացած են և 4 ամիս կառանքիով կը տրուին։ Անցեալ տարի այս ապրանքը կամուրջին գլուխը Շերպէթճիին խանութը փոքրաքանակ, իսկ Աչըր էֆ. խան, Նո. 27 Պողոսօֆի քով կը ծախուէր մեծաքանակ. հիմայ թէ մեծաքանակ և թէ փոքրաքանակ կը ծախուի Պոլիս, Աչըր էֆ. խան. թիւ 27, տիար Մկրտիչ Պողոսօֆի գրասենեակը։

Ո՛վ Ծաղիկի և Կավռոշի ընթերցողներ, վազեցէ՛ք տիար Պողոսօֆի քով և անպատճառ գնեցէ՛ք հատ մը։

ԹԵՐԹՕՆ «ԿԱՎՌՕՇ-ԾԱՂԻԿ»Ի (2)

ԵԱՓԸՇԽԱՆ ԿՆԻԿՆԵՐԸ

Այս Թերթօնին բարոյականին դէմ եղած բողոքները չընդունուիր։
Առակաց Բ. Դլ.

Ա.

Ձմրան դիմացը եղած ամէն կին, պայմանաւ որ քառասուն տարեկանը ... չատ անցած չըլլար, Շաքարեանին աչքին կը թուէր խածնուելիք և ուտուելիք սքանչելի պատառ մը. բայց անյաղթելի ուժ մը կ'արգիլէր ղինքը իր...հրաբուխը պոռթկացնելէ։ Ի զուր ֆրաղներ, բառեր կը փնտռէր. երբէք չէր կրնար խօսակցութեան... թել մը բռնել։

Հետեւաբար Սահակ-Մեսրոպ Շաքարեան կը գոհանար իր կնիկը խաբելով... լոկ երեւակայութեամբ։

Ամէն անգամ որ Սահակ-Մեսրոպ իր առջին տեսնէր աղւորիկ կնոջ մը քալելը, անմիջապէս կը բռնկէր, և այս հրդեհը... Զըրչըրի հրդեհէն ալ աւելի սոսկալի էր, քանի որ այս հրդեհին ի նպաստ... դրամ ալ չէին հաւաքեր։

Կը յառաջանար, քայլերը կը փութացնէր, կը դանդաղեցնէր, իր սիրտին պաշտումին առարկային առջեւէն, ետեւէն կ'անցնէր, այդ կնոջ ամբողջ մարմինը իր աչքերուն քոտաքին մէջ կը լուսանկարէր, և իրիկուան երբ անգամ մը տուն վերադառնալով կը փակուէր իր սենեակը, իր extra-հիմենեան սենեակը, զոր կ'անուանէր նաև... «հառաչներու գերեզմանը», այն ատեն սիկառ մը կը վառէր և մուխին դոլորշիներուն դոյացուցած օդակներուն օդին մէջ ցնդիլը դիտելով հանդերձ, կը խաբէր Արշալոյսը, իր օրինաւոր կինը, երեւակայելով թէ իշխանական նարկիլէ մը կը խմէ ինք, մինչ իր պաշտելին իր առջեւն... կեօպեկ կը խաղցնէ։

Այս պղտիկ աշխատութիւնը հինգ փարայի ծխախոտի, տասը և երբեմն քսան փարայի երեւակայութիւն կը նստէր իրեն և այս կերպով երջանիկ կ'ըլլար։

Ինչպէս ըսինք, Սահակ-Մեսրոպ Շաքարեան սեղանէն ելաւ. տիկինը և աղջիկը նոյնը ըրին։

Տիկին Շաքարեան հպարտ և արժանապատիւ ձայնով մը հարցուց սպասուհիին.

—Մարիա՛մ, աղիքներդ լուացի՞ր։

Մարիամ աչքերուն սեւը մէյ մը պտտցուց աջէն դէպի ձախ, վրայէ վրայ վեց անգամ բացաւ գոցեց աչքերը, բացաւ բերանը և ըսաւ.

—Բայց, հանըմ, հիւանդ չեմ որ Եանօս խմեմ։

Տիկին Արշալոյս ուսերը թօթուեց։ Սահակ-Մեսրոպ ժպտեցաւ գոհունակ երեւոյթով այն մարդուն, որուն մեծ հաճոյք մը կը պատճառէ իր սպասուհիին Եանօս խմելու պէտք չունենալը։ Իսկ Շուշան վար նայեցաւ, մինչ մայրը կը շարունակէր.

—Խաչո՛ր, չատ ապուշ ես, Մարիա՛մ... Նորէն մի՛ բարկանար, բայց չատ ապուշ ես աղջիկս։

—Շնորհակալ եմ, տիկին։

—Չէ, չնորհակալ մի ըլլար, բայց դուն ապուշ ես.... Երբ քեզի կը հարցնեմ թէ աղիքներդ լուացի՞ր. չեմ ուզեր որ խօսքս քիչ հասկնաս։

—Շատ աղէկ, տիկին։

—Երբ աղիք կ'ըսեմ, քու աղիքներուդ համար չեմ։

—Շատ աղէկ, տիկին։

—Իմ ըսածներս նապաստակին աղիքներն են, այն աղիքները որոնց վրայ աղջիկս բնագիտութիւն պիտի սերտէ։

Մարիամ չիկնեցաւ, ճերմկեցաւ և կարմրեցաւ։

Տիկին Արշալոյս շարունակեց.

—Հասկցա՞ր մի։

—Տի... կին... հա... նըմ... ներեցէք... ալֆ... կ'ը... նէք... այդ աղիքները չէօփլիկը նետեցի։

—Ի՞նչ, չէօփլի՞կը մի նետեցիր։ Ես քեզի կ'ըսեմ կոր քի դուն ապուշ ես, խըմպըլ ես։ Շո՛ւտ, գնա՛ աղիքները առ հոս բե՛ր։

Մարիամ ինքն իր վրայ անդամ մը դառնալէ վերջ, սանդուխներէն վար գլորեցաւ, բայցը (իւղիս) իջաւ այն 87 աստիճանները որոնց կը կաղմէին արարդըմանին հինգ յարկերը, որոնց թէփէն կը բնակէին Շաքարեանէնք, և պարտէզը մտնելով յարձակեցաւ չէօփի ամաններուն վրայ և սկսաւ տակնուվրայ դարձնել։

Դռնապանը հարցուց թէ ի՛նչ կը փնտռէր չէօփի ամաններուն մէջ, մատնի՞ թէ ապարանջան։

—Օրիորդին աղիքները կը փնտռեմ կոր, պատասխանեց Մարիամ։

Դռնապանը ափիրերան մնաց. սենեակը քաշուեցաւ և կնկանը պատմեց սպասուհիին պատասխանը։

—Օրիորդ Շուշանի աղիքները կը փնտռեն կոր, ըսաւ։

Դռնապանուհին, որ միանգամայն դերձակուհի էր, համոզուած շեշտով մը յայտնեց իր կարծիքը.

—Մարիամ կամ խենդեցեր է և կամ պիտի խենդենայ։

—Սա ցաւագար Շաքարեաններն են որ այս աղջիկը կ'ապուշցնեն կոր ... Օրիորդ Շուշանին աղիքները փնտռել տալ չէօփլիկին մէջ. այս մարդիկը կապուռելու արժանի են. Աստուած վկա՛յ։

(Շար.ը վաղը ԿԱՎՌՕՇԻՆ մէջ)